

WĒNALE

Yá pọ́ kú láe bee guu

Wēnale láe bee lée sọọ pii lé Yelusaleũ kaalea yá'o, ké an ibee Babiloni zígṣṳ̀ lèlèwà e wàò gé Yesu Kilisi ii wè 587. Yudaṳ kpala midēan we. A de lán músipi lé pọ́ Lua gbè Davidie eebòwa ké à mè: Aà buiṳ aṳṳ kpalable gṳṳpii. Aà kpalapi aṳ láaa v̄io (2Sam 7.16).

Músi yá pọ́ kèpiṳ tò gbé pọ́ aa bùṳṳ lé làasooke, ṳ aa wèele wà yápi bṳṳle dṳ. Déme gèwázi ní yáèṳ? Dii gṳ azia gbéṳne ibee ũ yá? N beeo gbé pọ́ wà ziblémáṳ ní taaṳ dṳ. A dṳngu ké Dii wēnadṳane lí láao mé a náai v̄i zṳṳ (Wēn 3.22-23). Yá bee ṳ an wé gi dṳi, baa ké aa yá è.

Wēnakea Siṳnae

¹ Wéle pọ́ wa diu yáa gṳ da gii sa be!

A tṳṳò buiṳ guu yáa,
ṳ à gṳ lán gyaa gbēandowa.
A iko v̄i bùṳṳwa yáa,
ṳ à gṳ z̄iṳṳ ũ.

² Iṳ búbuape gwá,
aà oa i ya ní wé'io.
Bui pọ́ yeaàzi yáaṳ,
an gbēe lé aà nṳse ninièṳ.
Aà gbēnapio z̄ibṳnkpekèè,
aa gṳ aà ibeeṳ ũ.

³ Yudaṳ ku z̄i gbāau ní taasio,
ṳ wà tàrínṳ z̄iṳṳṳ ũ.

Aa ku buipāleo guu,
 aali íampakii eo.
 An kua wétēapiu
 an íadamadeo m̀ò lèlemá nípii.

⁴ Siona zéó g̀à píi,
 gbēe lé sé à mo dikpekai loo.

A bíiboleo g̀ò da gii,
 a sa'onao lé aauke,
 a wéndiao ku p̄osiau,
 wélepi íikù.

⁵ Aa íbeeo mé g̀ò aà ví,
 aà wèlepio kálea d̄oda.
 Dii mé m̀ò ní p̄osia beeo
 tàae z̄o p̄o Sionapi kè yáí.
 Aa íbeeo a gb̄é k̄pán'aekè
 aa tàr̄no z̄iz̄o ũ.

⁶ Siona gawi làa píi.
 A kiao g̀ò lán tue p̄o kua s̄ewawa.
 Aa yèee vío,
 ō aa bàalè ní yanaone.

⁷ Sionadeo líaaliaa wétēa guu,
 aale ní p̄o maao beeke.
 Ké aale ḡe ní íbeeo z̄í,
 aai gbēe e à odámáo.
 Ké Yelusaleũ íbeeo aà wíwia è,
 aa aà yáalò.

⁸ Yelusaleũ duuna z̄o,
 bee yá mé tò à gbālè.
 Aa k̄pelanao lé aà k̄pebo sa
 ké aa aà puizi è yáí.
 Aàziawa àle aauke,

àle a mi pāpāu.

⁹ Àà gbāsí kú àà zwāawa,
i yá pó a a le dao.

Àà léleapi b̀ò gbé̃̀ sae,
gbēe i waiyookèo.

Ma taasi gwa Dii,
asa ma ibẽ̀o lé ỳ̀o keae.

¹⁰ Àà ibẽ̀o ɔ̀pèle àà àizẽ̀owa.

Bui pó n giné aa gē n gbé̃̀ kōkāaaɔ,
a è buipio gē n kpéu.

¹¹ Àà gbé̃̀o lé aauke nípii,
aale poblea wele.

Aale ní àizẽ̀o leũkpake
ní pobleao wēni badɔa yáí.

Wése n̄ gwa Dii,
wàle ma ke p̀oɔp̀oɔe.

¹² A gbé̃̀o pó ále gē laɔ,
ma yá lé keé yāe ũo lé?

A wése à gwa tó yā'õmae kà
pó pó wa kpàmaziewa.

Dii mé kpàmazi a p̀okũma pásí bobɔaa gɔɔ.

¹³ Kua za musu à té gbàea wawāwā ũ.

A ba kpàmee ma t́aa'ozeu,
à ma sɔaa.

A ma ke bezia ũ,
à ma to ní aafiasaio gɔɔpii.

¹⁴ Dii ma t́aaẽ̀o kákɔu,
a t́a zuu ũ.

A d́am̃ee ma n̄e,
õ ma gbāa b́usa.

A ma gbé̃̀o nà gbé̃̀o pó aa f̃́ ní fuoɔne ní ɔ̀zĩ.

¹⁵ Dii sakà nẽ̀gõna pó kú ma guuɔgu.

A gbéǎ kàaamazi,
 aa ma èwaasoǎ kè kélekéle.
 Ma Yudaǎ mēwīa léso,
 Dii ǎzǎa a vēfēkīu.

¹⁶ Bee ǎ ǎ mále dǎ,
 ma wé'i lé kwé.
 Nǎseninina kumanǎ kǎio,
 wàle wēle ma nisīna suo.

Ma néǎ gǎ gii,
 asa ibēē gbāamǎmēēē.

¹⁷ Ma Siǎna, ma ǎkpà,
 ǎ gbēē ku à ma nǎse nínimēēo.

Bui pǎ liaa Yakǎbu buiǎziǎ
 ǎ Dii dīle aa gǎ ní ibēēo ũ.

Ma Yelusaleŭ ma gǎ ibēēpiǎne lán pǎ gbāleawa.

¹⁸ Dii yá naē,
 asa ma bǎ aà yá kpēē.

Bui píi à swákpa,
 í ma yǎ'ǎma ma.

Wà tà ní ma wéndiaǎ ní ma èwaasoǎ zǎzǎo ũ.

¹⁹ Ma lezù bui pǎ yemaziǎzi,
 ǎ aa zǎbǎnkpekèmmēē.

Ma sa'onǎo ní ma gbēzǎzǎo kèsai ma zēǎo guu,
 gǎo pǎ aale ble wēle,
 aa ní wēni ba dǎdǎ.

²⁰ Dii, ma taasikēa gwa,
 ma nǎse lé tékŭ.

Ma túlu yà,
 asa ma pǎ n yáa maamaaē.

Zi ma gbéǎ blè gāaē,
 mé gaga ku ua.

²¹ Wà ma aukēa mà,
 kási má nǎseninina vío.

Ma ibeεo ma taasikea bao mà,
 aale pɔnake ní yá pɔ ní kèmeεo.
 To gɔɔ pɔ n a yā'ò ká,
 aai gɔmawa.

²² N ní vāikea bɔné gupuau,
 ní kené lá ní kèmeεwa ma tàae yái.
 Ma aaukea zɔɔ,
 ma sɔ yèεε ví loo.

2

Ia pɔ Dii dà Siɔnawa

¹ Gwa lá Dii pɔkūma kù Siɔnaa lán suawa.

A Isailio beεε pɔ zò luawa pàle zíle.

I a gbadibɔpi yāda a pɔfēgɔɔo.

² Dii Yakɔbu buio kpéɔ dàaí ní wēnagwasai,

à Yudaɔ meεwia zegiklio kwè a pɔfē guu,

à kèεε tò a kíaɔ ní ní kpalaowa zíle.

³ Aà pɔkūma pāsí guu à Isailio gbāa kò'è.

A a ɔbòle ní yáu an ibeεo wáa.

A kù Yakɔbu buioɔwa té ũ ní pɔ pɔ liaio píi.

⁴ A sagòle lán ibeεwa,

à ɔkà sáu.

A gbé pɔ kèε maa yāaɔ dède píi

lán wèlewa.

A a pɔkūma pīpi Siɔnawa

lán téwa.

⁵ Dii gò lán ibeεwa,

a kè Isailione sàabu.

A ní kibεo dàaí,

à ní wéle bíideɔ kwè.

A tò búbua ní wēna wiio kàfi Yudaɔ meεwiau.

⁶ A a kpé gbòo à gò lán kaawa,

à a gbé̄o kãaakīipi wīwi.

Dii tò dikpe ní kámabogoo yá dɔ Siɔnadeɔgu bo.

Aà zafēa z̄oo guu i kía ní sa'onao gwa pɔe ũo.

⁷ Dii gĩ a gbagbakīizi,

à pākpa a kpéi.

A kibe kpé gbāao nà ibeɔne ní ɔzi.

Aa kúkuakè Dii kpéu

lá wĩ ke dikpe z̄íwa.

⁸ Dii zè ní Siɔna bíi gboooae.

A ba yòwà, i gĩ ɔt̄iwaò.

A tò a bíio lé p̄ia, aa gò kèlekεε.

⁹ A bole gbaò v̄ile t̄oɔeu,

a gbāao è'ε kpéekpee.

A kía ní a néo gò buipáleo guu,

wa ikoyá k̄ua bo.

A ānabio lí yá p̄ò b̄ò Dii kíi e bo.

¹⁰ Siɔna gbēz̄oo z̄ilea z̄ile,

an lé kpaaūa.

Aa b̄usukà ní miu,

aa zwānkasaò kàkañla.

Yelusaleū wēndiaò mi gò pélea z̄ile.

¹¹ Ma wé lé wo ní ɔɔbo,

ma n̄ɔse lé tékū.

Ma pɔ yà dúuduu ma gbé̄o dadea yái.

Néfēnenaò ní nétēnaò kále ma gāao yēesai.

¹² Goo p̄ò aale léle gāae

lán gbé̄ p̄ò kè'iaowa,

aale ní daò la aa mè:

Wá p̄oblea ní imiao e má ni?

An wēni lé gēzea ní daò kùe.

¹³ Yelusaleū, má onε kpelewa ni?

Bó má n lεεũòì?

Mεεwia léso Siɔna, bó má me n muaaò

mà ní nòse nínineì?

N bò ε zǎ lán ísia εwa,

déme a fǒ n gbágbái?

¹⁴ N ānabiɔ yāpā gii ène.

Aai n yāvāi bɔne gupuau aa n kē zɔblewao.

Yāpā gii pó aa ène n sāsā.

¹⁵ Gbế pó lé gēɔ pii aaɔ ɔtaale,

aaɔ lesuikema Yelusaleũ,

aaɔ mikene déũdeũ.

Aaí me, wéle pó a kefena kè zài,

dúnia pii pɔnakεbɔpin wee?

¹⁶ N ibεεɔ lé ledɔma pii,

aale lesuikema.

Aale swaa biima,

aale me wá dàai,

wá wé dɔ gɔɔpizi yāae,

wa wešle sa.

¹⁷ Dii kè lá à zèowa,

à yá pó a dīle za zi pápa.

A n kwe n wēnagwasai.

A tò ibεεɔ pɔnakè n musu,

à n wèleɔ gbà gbāa.

¹⁸ Siɔna, to n bíi wiile Diizi ní nòseɔ,

to n wé'i àɔ bàale lán swa'iwa fáane ní gwāasinao.

Nsu kámaboo,

ínsu to n wé ílampao.

¹⁹ Fele wii kau gwá gudɔanaɔ kǒ leũkpakegɔɔ.

N n sǒ wē Diie,

ní ɔɔaàzi n né pó lé ga ní nɔanao zeauɔ wēni yái.

²⁰ Dii, gwa n gwa!

Dé n yá bee taa kèè yāai?

Nɔɔo ní nẹ́ pọ́ aa ní í aa ní kuɔo soa maan wea?
 Sa'onao ní ǎnabio dɛdɛa n kpéu maan wea?

²¹ Néfēnen gbēzɔo gɛo g̃ kálea zeau luutɛu.

Wà ma èwaasoɔ ní ma wéndiaɔ dèdɛ ní fēndao.

N ní dɛdɛ n pɔfēgɔo,

n ní kaale ní wēnagwasai.

²² Lá ni gbéɔ káaa dikpɛgɔo,

màa ní tò yǎpási liamazi.

N pɔkūmagɔo gbēe i pilimao,

gbēe i e bɔo.

Ma ibɛɔ gbé pọ́ ma ní gwá ma ní kuɔo mǐdɛ.

3

Wɛɔa nɔseniniai Dii kíi

¹ Má dɛ gbé pọ́ Dii pɔkūma gotɔwà à taasi è ũɛ.

² A ma ya à ma kpa gusiaɛ,

i kɛ gupuau no.

³ Mámɛ ɔo ɔtɔa gɔɔpii,

a láaa vío.

⁴ A tò ma mɛ ibàba,

à ma wáɔ wíwi.

⁵ A kona ní mɛkɛmuunao liamazi lán bíiwa.

⁶ A tò ma ye gusiau

lán gbé pọ́ gà à g̃g̃ɔwa.

⁷ A g̃i liamazi, má f̃ bɔo,

à mɔ gala gbiaɔ kpàmɛɛ.

⁸ Ma wiilè, ma suabale zùààzi,

kási i swásɛmazio.

⁹ A g̃ibò ní gbè gbèɛɔ,

a p̃a ma zéa a dè.

¹⁰ A g̃òmɛɛ lán gbɛaana pọ́ naalea

ge nɔɔmusu pọ́ ye láuwa.

- 11 A zé sia, à ma taitai,
à ma òkpà.
- 12 A a ka kpà sáa,
ō à ma dilé pó pó á pá ũ.
- 13 A a gbàla kaò tò ma baluwa.
- 14 Ma gō ma gbéone pó yáaba ũ,
aa ledàmanò nípii.
- 15 A blé kīsā ò'omεε,
à ma kaka ní gōio.
- 16 A gbèkòso kpàa, ma swaa è'ε,
à òzòa tufua.
- 17 A ma kē aafiawa,
má dō bó wí mε naṃa bo.
- 18 O ma mē, ma gō yēεεsai,
ma wé do Diizi bo.
- 19 Ma liaaliaaa wétēa guu doṃagu,
a demεε gōi ní konao ũ.
- 20 Yápi bo doṃagu maamaae,
ō ma kúsu kwè.
- 21 Yá pó bo doṃagu
i to ma nòse do daa doŭn ke:
- 22 Dii gbēke mé tò wi midεo,
aà wēnadōanε lí láao.
- 23 Aà yearzi bo dafu lá gu lé doε,
a náai ví zō.
- 24 Ma mē, Dii mé ma baa ũ,
a yáí má sōaaazi.
- 25 Dii maa gbé pó an wé doaàziōne,
gbé pó aale aà kíi wεεεo.
- 26 Wēdoṃa Diizi zōasai à ní suaba mé maa.
- 27 A maa gbé taasi fō a èwaasogōε.
- 28 Aà zōle ado kílikili,
asa Dii mé aà dàu.

29 Aà a mipεε būsuu,

iɔ wεdɔaàzi.

30 Aà a γεε dɔ gbέ pó ye a sánkεε,

i to wí a kú.

31 Asa Dii lí gí gbéí à aà tò we gɔɔpiio.

32 Baa tó à aà dà taasiu,

ì aà wēnagwae a gbēke zɔɔ léu.

33 Dii lí gbέ swágaga ní pɔnaoo,

ìli aà da taasiu pāo.

34 Tó wàε òzɔ zìzɔɔwa dúnia guu guei,

35 tó wàε ní yá málené Lua Musude kpé kpεεε,

36 tó wàε yákpaleke gbéɔne kolea,

Diipi lé eo lé?

37 Déme a fɔ me á ke, i ke,

tó Dii i a zεbɔèo ni?

38 Vái ní maao ì gbέ le Lua Musude lé saia?

39 Gbēnazin bée né zé ví à zɔaka a duuna ìadama yá musuo.

40 Wà wéte wá kuai wà gwa maamaa,

wí εa su Diiwa.

41 Wà ɔdɔ Luazi musu ní nòsemendoo, wí me:

42 Wa duunakè, wa swágbāakè,

ò ni sùuukewanɔo.

43 N pɔkúma kàkanla, n pεwá,

n wá dεdε wá wēnagwasai.

44 N sɔɔ luabεpuanau,

ké nsu wá wabikea mao yái.

45 N wá díle ukɔɔ ge bisa ũ buipáleɔ guu.

46 Wá ibεεɔ swaa biiwá mpii.

47 Vía ní zua baiuo mé gòwēε

ní músio ní kaaleao.

48 Ma wé'i lé bàale lán swa'iwa

ma gbέɔ tɔɔzɔa yái.

- 49 Ma wé'i aɔ kwɛ zɛsaie,
aɔ kámaboa v̄io,
50 e Dii gɛ wɛzu z̄íle à e.
51 Yá pó ma wéle nɔɔ lè,
ké ma wɛs̄ie, ma nòse òòkpà.
52 Gb̄é pó aa íbelɛsèmanɔ p̄ãɔ
lé ma wɛ lán b̄āwae.
53 Aa ye ma w̄eni b̄olia eu,
aa ma papa ní gb̄eo.
54 I dāmala,
õ ma m̄è mā gae sa.
55 Kua za è títiu we
ma lez̄unzi, Dii.
56 Ké ma suaba wiilè, ní mà,
ni swákpa ma yáao.
57 Ké ma lez̄unzi, n s̄mazi,
n m̄è másu v̄iakɛo.
58 Dii, n zɛmanɔ yákpalɛu,
n ma w̄eni s̄i.
59 N è lá wà ma yá màlɛmɛɛ,
õ n yānakpaa, Dii.
60 N è lá aa ye tɔsia
ní v̄ai pó aa a lekp̄aaɪmazio píi.
61 Dii, ní mà lá aa ma s̄s̄s̄
ní v̄ai pó aa a lekp̄aaɪmazio píi.
62 Ma íbɛɛpiɔ ìb̄ lépe k̄õ swáú,
aa ìb̄ lekp̄aaɪmazi ḡɔɔpiie.
63 N ní z̄õleá gwa ní ní fɛleao,
ma tó mé ḡò ní le ũ.
64 Dii, flaboné a zéwa,
kené an yákeá léu.
65 To an swá gb̄ākū,

ní láaizímá.
⁶⁶ Pémá ní pɔfēo,
 ní ní tɔ̀bɔz̄ dúniau.

4

Ia pɔ wa dà Siɔnadeɔwa

- ¹ Vua siakṹe fá! Vua t̄ɛt̄ɛ l̄i!
 Lua kpé gbè b̄eɛɛdeɔ fáaa zékpaau píi.
² Siɔnade pɔ wàle ní b̄eɛɛ leɛṹ ní vuao yāaɔ,
 wà ní díle lán ḡi ooɔwa,
 oobona ɔzīe.
³ Baa gbēgbonaɔ ì yó kpá ní néɔwa aa mīe.
 Ma gbéɔ s̄o aa pāsikṹ,
 aa ḡò lán taataawa gbáau.
⁴ Né yōminaɔ léna nàale ní lé musu imi yái.
 Néɔ lé p̄ɛe gb̄ea,
 kási gb̄ee lé líné̄o.
⁵ Né pɔ aaí ble maa ble yāaɔ ḡò gemb̄ɛenaɔ ũ z̄eaa
 guu.
 Né pɔ wà ní gwá ní pɔkasa ɔdeɔ lé pɔblea w̄eɛle bisau
 tufua.
⁶ Ma gbéɔ vāik̄ea de Sɔɔɔũdeɔ duunala.
 Lua Sɔɔɔũpi suumpà kánd̄oɛ,
 gb̄ee i ɔdawào.*
⁷ An k̄iaɔ z̄ɛa de b̄untafaa yāa,
 an pípia de ví'ipua.
 An m̄eɔ t̄ɛa lán lubiiwa,
 an z̄ea maa lán safiiwa.
⁸ Tiasa an sia de nísi b̄oo góa,
 tó aa b̄e gāae, w̄ili ní d̄so.
 Aa ḡò wákambaauɔ ũ,

---

* **4:6** Daa 19.24

aa gǝ lán lí giiwa.

⁹ Gbé pǝ gàga ziu mi na de

gbé pǝ lé gaga ní nɔanaoɔla.

Bua pǝ kuo, aale ibaba,

aa gǝ woou.

¹⁰ Baa nɔe wēnadɔnedeɔ ní néɔ fùukè nízia.

An népiɔ gǝ ní pǝblea ũ ma gbéɔ tǝlɔzɔa guu.†

¹¹ Dii pǝfē pàlamá,

à a pǝkūma pāsī bǝbɔmá.

A tēsǝ Sibnawa,

à kù a ēwa.

¹² Dúnia kíaɔ ní gbé pǝ kú a guu pǝí,

aale e yāa Yelusaleŭ ibeɔ fǝ gē a bǝleuo.

¹³ Aà ānabiɔ duuna ní aà gbàgbanaɔ vāikea yáie.

Aa gbēmaɔ dède ní wéle guue.

¹⁴ ǝ aabɔ ɔmalemale zeaɔ guu lán vǝaɔwa sa.

Aa gbālè gbēdeapi yáí,

gbēe lí we ɔkà ní pǝkasaɔwao.

¹⁵ Wǝ wiidɔmá, à géi gbāsīdeɔ!

A géi, à géi, ásu ɔkāwáo!

Aaǝ bàale wà liaaliaa,

buipáleɔ i oné: A e àɔ ku lao.

¹⁶ Dii mé ní fāaa ní oa fēnkpaao,

a ye à ní eo.

Wili ní gbàgbanaɔ gwa pǝe ũo,

wili gbēzɔɔ wēgwao.

¹⁷ Wá wé dǝ gbéɔzi aa dǝwále

e wá wé wò pǝ.

Kua gudɔakli wa buie dǝ,

a fǝ wá suaba sǝo.

---

† **4:10** Iko 28.57, Eze 5.10

18 Lá wáε taa'o píi, wàε wá wεε,
wili e wa beβε gāε ɓo.

Wá wēni g̃̀εε, wá g̃̀o ye pai,
asa wá kua lé kàε.

19 Wá gb̃̀εεɓ wāa de kúu ɓoɓa musua.
Aa p̃̀εwázi gb̃̀εs̃̀ɓ musu,
aa wá dādā gbáau.

20 Kíá p̃̀o Dii kpà wá ían wēnide ũ,
aa aà kù ní baio.

Wáε e yāa ōme aɓ kpaawázi buipáεo guu.

21 A Eɗoũ p̃̀o á kú Uzu b̃̀usuɓ,
à ṽ̀i ào kēaa ní p̃̀oɓao g̃̀ia!

Lua a a p̃̀okūma í d̃̀é à mi à kã s̃̀ε,
í á p̃̀okasaɓ wolowá.

22 Siɓnadeɓ, á íadama lé a ká,
wa táánɓ z̃̀iz̃̀o ũ ɓo.

Eɗoũ, Dii a ɓoɓáánɓ ní á duunao,
i á ṽ̀aikεa wíé á musu.

5

Wabikεa kua íadamau

1 Dii, to yá p̃̀o wá lé d̃̀ngu!
Gwa ñ gwa lá wà widàwá.

2 Buipáεo mé g̃̀o wá b̃̀usu ṽ̀i,
z̃̀iloɓ mé kú wá kp̃̀éɓ guu.

3 Wa g̃̀o netonεo ũ desai,
wá daɓ g̃̀o gyaaɓ ũ.

4 I p̃̀o wá ṽ̀i, wi lue wà gbasa mi,
baa wázia yàa wi ōabɓ wà lue sa.

5 Wá ibεεo looawála,
wa kpaɓa, wi íampak̃̀i eo.

6 Wa oðò Egipiɓ ní Asiliɓzi

ké wà blē e à mówá yái.

⁷ Wá maew duunakè, aa ku bo,
 5 an taew lé wí wá musu.

⁸ Zwó mé lé kiblewá,
 gbēe ku à wá bo ní owio.

⁹ Wi blē weele kai guue
 gbāamōne de pó kú sēuō yái.

¹⁰ Wá bāa wà lán oo pó ditēawa,
 nōana mò ní mēwāa pāsio.

¹¹ Wà gbāamò wēndiaōne Siona
 ní wá Yudaō wēleō guuo.

¹² Wà kíaō yèye ní owā wà ní loo,
 wi beee dō maewōōneō.

¹³ Wí wísilōgbē di èwaasoōne,
 negōēnāō lé fu yāabaaawa.

¹⁴ Gbēzōō lí kāaa gāae bo,
 èwaasoō kāmabò ní lesiao.

¹⁵ Wá pōna làa,
 wá owāa gò búbuapea ũ.

¹⁶ Wá fua gò wá miwa à lèle,
 waiyoo wápiō, wa duunakè.

¹⁷ Bee yá mé tò wá pō yà,
 yá beew yái wá wé sisi.

¹⁸ Siona gbèsisi gò bezia ũe,
 we gbēgbonāō ì kilimpau.

¹⁹ Mpi Dii, niō kible gōōpiie,
 n zōlea báawa láaa vīo.

²⁰ Bóyái wá yá ò sāngui?
 Nyō wá vūaa e wá wēni léu yà?

²¹ Dii, to wà suma, wí su.
 To wà ea su wá pá ziu.

²² Ge n giwázi fīafia yà?

N pɔ fɛ̀wázi dúuduu yà?

Bibeli Luayátaalá
The Holy Bible in the Boko language spoken in Benin
and Nigeria

copyright © 2010 SIM International

Language: Boko

Translation by: SIM International

Boko Bibeli Luayátaala

This translation, published by the SIM au Benin, was published in 2010.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at ECWA/SIM H.Q., P.M.B. 2009, Jos, Plateau State, NIGERIA.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

ffb0f4b3-18b7-564f-bd5d-307e9e532fb9